

(המשך מעמוד 8)

ריסי, קאר, שבנה קאריירה שלמה על מעי שים דומים לטובת הימין הצרפתי, עלה הי פעם על עצמו.

ברכה מקרב לב. ביום החמישי הובילו קוראי יומון החצר של פרס על ידי כותרת צעקנית בראש העמוד הראשון של העתון: "צרפת עלולה להגיע להסכם עם הפל"ן על חשבון ישראל — לה מונד זנהיר בפני סחנות המורדים" התוכן: לדברי בעל המאמר בנה מונד, הציגו אנשי הפל"ן המחזונים, כתנאי בליעבור להסכם עם צרפת, את הודיעה לאוניות אנטווייפאיות משותפת.

כל זה פורסם באותיות שונות בראש הית עמוד. רק בתחתית הידיעה הרוששת, פירסם הארץ, באותיות קטנות, תוספת של קאר עצמו: "אני ככתב ישראל, שמעתי לא מכי צר גירסה אחרת מפי יסודות מתונים של אנשי הפל"ן באלג'יריה. הם הבטיחו לי שהם יקבלו בברכה מקרב לב שלום בין ישראל לבין מדינות ערב, מאחר שהם רוי אים בשלום כזה תנאי חיוני לתחית התרבות במורת התוכן. באורח דומה, בבקשם לרכוש את תמיכת יהודי אלג'יריה, הבטיחו דוברי הפל"ן שאלג'יריה עצמאית תשתדל לפייס בין העולם הערבי לבין ישראל."

כותרת כוזבת. אפילו הקורא השטחי שם מייד לב לכמה פרטים מוזרים. בעוד שהכותרת של הארץ קובעת כי לה מונד החשוב מזהיר בפני סחנות המורדים, נאמר בידעה עצמה כי טענה זו הועלתה על ידי "הפובליציסט הידוע אלפרד פאברלוס", שאפילו אינו נמנה עם מערכת העתון. ככל עתון רציני, אין לה מונד מקבל על עצמו אחריות לתוכן דברי בעלי הדעות השונים, המפרסמים בו מאמרים.

פרט חשוב עוד יותר: העתון הבלטי כי כותרת הראשית את דעתו של כתבן צרפתי בלתי חשוב, תחת להקדיש את הכותרת לידיעה החשובה פי אלף: ההודעה של כתבו שלו עצמו, שקיבל חוות דעת רשמית ומוסי מכת של הנהגת לוחמי השיחור.

שורה אחת. המעוניינים המתניו כי קוצר רוח לבואו ארצה של הגליון החדון של לה מונד. הוא הביא ארצה להם הפתעה שלישית. נסתבר כי קאר, או מערכת הארץ עצמה, הפכו זכוב עלוב לפיל אימנתי.

המאמר של פאברלוס הופיע בעמוד גידח של הצהרון הפאריסאי החשוב. הוא היה מוקדש כולו לתעמולה חריפה ביותר נגד מישאל העם של הנשיא דה גול, אותו כינה כרמאי בלתי מוסרי, מאקיאבלי בלתי מוצלח, ועוד.

מתוך 102 השורות של המאמר, היתה רק שורה אחת ויחידה מוקדשת לעניין ששימש כותרת ראשית בהארץ: כתב פאברלוס, כי נראה כדי לשכנע את יהודי צרפת להחרים את המישאל: "אם תסכים הדיפלומאטיה הי צרפתית לשיעבוד מביש: למשל, פעולה מתואמת נגד ישראל? (אני לא כותב פסוק זה באקראי)."

התועמלן הזר לא הביא שום הוכחה לי טענה המגוחכת, כאילו מעוניין מישוה כי אלג'יריה בעניי הארצישראלית. הוא עצמו הביא את הדבר כמשל הפיתוסי, אבל בשביל הארץ, שהפך שופר ראשי של המדיניות הקולוניאליסטית של שמעון פרס, הספיק פסוק מקרי זה כדי להבהיל את אזרחי ישראל.

חינוך

נותן כסתר

אחד המוסדות הפחות ידועים של המדינה הוא אף אחד הענפים ביותר: המחלקה להנחלת הלשון ולהשכלה. החודש יכלו חושבי ירושלים לחזות בתערוכה מקיפה, שציננה את פעולותיה של גורם המשנה מדי יום את חיי רבבות אזרחים חוששים ותיקים.

בבית האמנים הירושלמי הוצגו עשרות דיאגרמות, מיסמכים וציורי מיימי שצינו את דרכה של המחלקה, השוקדה, תחת הנהגתו של מנהלה, ה"יר שלמה קודש, על קידום השכלת העם.

מספר ד"ר קודש: "הגורם המחנך ביותר במדינה — הם האזרחים עצמם. לפני שנים אחדות קראנו לתלמידים לבוא ולעזור לנו למלחמה נגד האנאלפביתות. התגובה הי

* חזת דעת שאישרה, אנב, את אשר אמרו ניציגים אחרים של ממשלת אלג'יריה, באירופה ובארצות הברית, לעורן ולראש המערכת של העולם הזה.

** בין היתר: כתביו של ההומריסטן ה"עולה החודש אפרים קישון.

עוד השבוע תתגלה יוזמה דרמאטית לאיחוד מפ"ם ואחדות העבודה, כהכנה להקמת הריכוז הגדול של השמאל החדש. בשות

פוט עם צמרת ההסתדרות וחוגים נוספים. מאחר שהיוזמה המעשית לפילוג מפ"ם המאוחדת באה בשעתו מצד השומר הצעיר, תתחיל גם יוזמת האיחוד בצורת פנייה ציבורית ובתירושם של אחד ממנהיגי מפ"ם המרכזיים, הדבר מוכן בסודיות וביסודיות, תוך התיעצות מוקדמת עם מנהיגי אחדות העבודה על הנוסח המדויק.

לחץ חזק יבוא מלמטה, מתוך שתי המפלגות עצמן. כמה מן היסודות הצעירים שהגיעו לכלל מסקנה שיש להחיש את התהליך, כדי לשמור על המוראל של האגף השמאלי במפ"ם, עשויים לנקוט כיוזמה כדי לדרבן את מנהיגיהם.

גל המכתבים של ועדיי פועלים אל ראש הממשלה, בדרישה שיש שיישאר בתפקידו, ילך ויגבר. מיבצע זה, האופייני לימים השחור רים ביותר של פולחן האישי של סטאלין בשעת הטיהורים הגדולים, מאורגן על ידי יוסף אלמוגי, כחלק מחושבו של התכונה לכינון פולחן אישיות בישראל.

קטע דוגמה של חנופה מבחילה, בתוספת דקירה מוסווית בנבו של לבון: "טובת מדינת ישראל ועם ישראל שקולה כנגד כל אמת!"

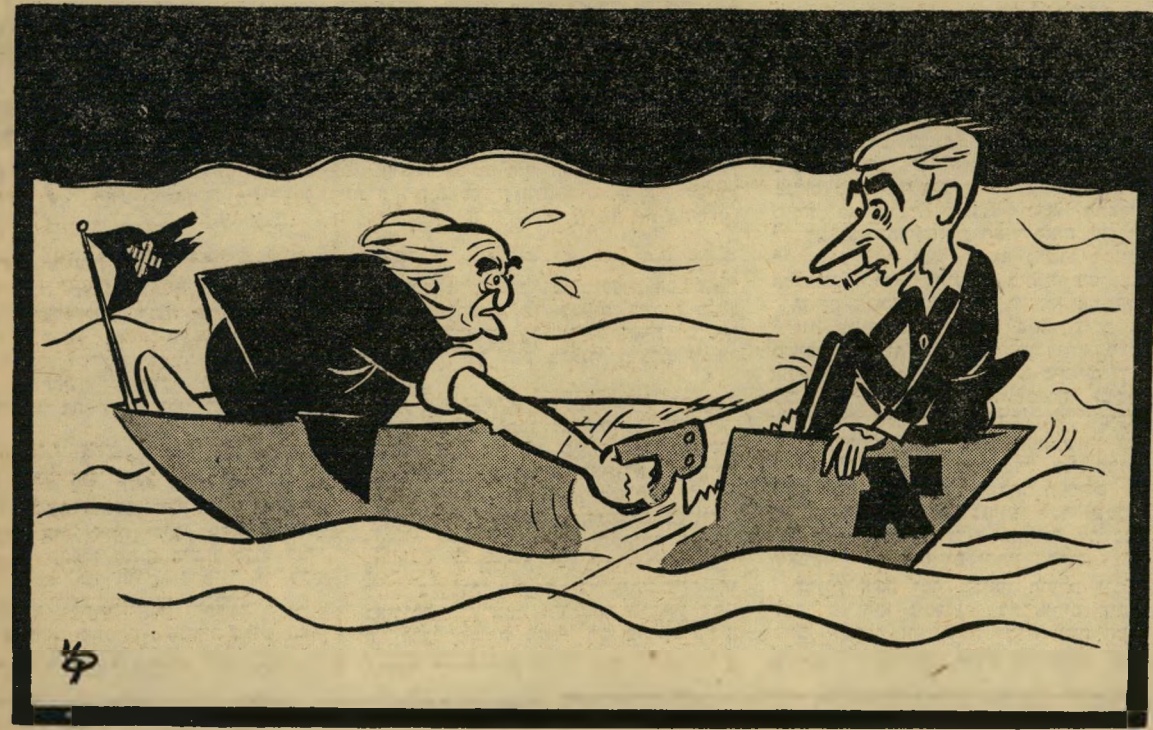
לא מן הנמנע כי מדענים זרים, בעלי שם עולמי, יתערבו במאורגן במשפטו של הפרופסור סיתה. משפטו של המדען הגרמני הסודיטי, הנאשם במסירת סודות מדעיים לסוכן זר, עורר חשדות בהוגים נרחבים של אנשי מקצוע בחוגי לארץ, מפאת אופיו החשאי וההרגשה כי הנאשם אחוז בכפרים וביישובים קטנים. על אף

תה ללא תקדים. לפני שנתיים לימדו 3000 מתנדבים קרוא וכתוב, עולים ווותיקים כאחד. כיום, לאחר שוך ההתלהבות הראשוני, נה, עדיין יש 1970 מתנדבים כאלה.

מיהם המורים הנדבנים? מספר ד"ר קודש: רובם — שוטרים, המוכנים על השבון שעות הפנאי שלהם, לנסוע לאזורי ספר ול מקומות נידחים כדי להקנות את האלף בית ואת עיקרי החשבון לעקרונות בית, פועלים, חקלאים וסתם אזרחים חסרי השכלה.

יש גם אזרחים פשוטים, כגון חיים גמר, תושב ירושלים בשנות ה-50, היוצא לפרוד דור ולמעברות הירושלמיות ללמד עקרונות בית קרוא וכתוב. "תוכלו לראותו יושב בשלוחה אולימפית ושוקד על האותיות הגי דולות שהן מצרות, כשארבע נשים מיני קות לידו את תינוקיהן, לאור מנורות הנפט באיזה ציפוף מפויית."

14.4 אחוז. קודש, 56, לשעבר פרק לים מצליח בליטא ומנהל גימנסיה עברית, רואה במתנדבים את גאוות המחלקה להנחלת הלשון ולהשכלה. אך למחלקה הסתי עפוינות רבות אחרות. כאלף מורים מקציר עיים מנחילים את הלשון העברית למבוגרי רים, 40 אחוז מהם בערים ובמושבות 60 אחוז בכפרים וביישובים קטנים. על אף

„אני לא מוכן לשבת יחד איתו!“

אינו יכול להגן על עצמו כראוי. בכמה ארצות נעשים נסיונות מעשיים לארגן ועדות מדענים להגנה על סיתה. נסיון כזה נעשה בישראל, מצד מדעני הטכניון, העוקבים בחשש גובר והולך אחרי צורת ניהול העניין.

שעורוייה פוליטית ממדרגה ראשונה תתפוצץ בישראל כאשר יפורסמו גילויים על תשלומי שוחד של הימין הצרפתי לגופים ולאישים ישראלים. הדבר נתגלה כנראה בחקירה סודית של ממשלת דה גול בפעילות הגופים והקרנות של אירגוני המתיישבים הצרפתיים באלג'יריה. שיש להם אופי פאשיסטי מובהק. לפי הידיעות הראשונות מצרפת נתגלה כי קרנות סודיות של הקולוניסטים ילמו מאות אלפי לירות למפל

גות, לאישים ולעיתונים בישראל, כדי לנהל תעמולה חריפה נגד הפל"ן. המכונות בעקיפין גם נגד דה גול, למען אנשים כמו סוסל. בין השאר מעורב בכך שליח שבלט בימים האחרונים בישראל בהפצת סיפורי זיועה נגד הפל"ן.

מתגבשת התנגדות בקרב צמרת חרות לקו המסורתי של המפלגה, התומך ללא סייג בקיצונום הצרפתיים באלג'יריה. הסימן הראשון ניתן אחרי נאומו של מנחם בגין בקונגרס הציוני, בו קבע כי הפל"ן הוא אויבו של העם היהודי ושל ישראל, וכי לוחמי אלג'יריה הם אנטי סמיס. כמה מחברי המרכז של תנועת החרות הביעו הסתייגות מדברי מנהיגם.

וכאשר עמד הנציג הרביזיוניסטי מצרפת, פרידריך, לנאום, דרשו שאחד מחברי חרות המתונים יותר יעבור על הנאום מראש. דרישתם נתמלאה.

יתכן שבקרוב תשמע על הריגת פושע מועד בשעת נסיון לעבור את הנבול לירדן. המשטרה מצידה מחישה את הדבר, טוענת כי היא עומדת ללכוד את האיש חי בכל רגע.

בירור משמעותי חסר תקדים עומד להתברר בימים הקרובים בוועדת האתיקה של אגודת העיתונאים. הוועדה תצטרך לברר את תלונתם של מנהלי אלפני ההסרטה גבע, יצחק אנדתי ומרדכי נבון, נגד חבריה הקולנוע של היומן דבר, זאב רבנוף. השניים האשימו את רבנוף, שהוא גם במאי סרטים, כי כתב ביקורת קטלנית על הסרט אי לייק מייק, אחרי שלא נכנעו לדרישתו למסור לו סרט לביים. תוך כדי בירור זה עשויים להתג

זאת, אין המצב אידיאלי: רק 301 אלף איש יודעים קרוא וכתוב בעברית, ו-106 אלף נוספים — קרוא וכתוב בלועזית.

14.4 אחוז מאוכלוסיית הארץ עדיין אנאל פכתית, אחוז גבוה מאד, שאין להכחידו בשיטות לימוד שמרניות. לכן הוקמו, במ קומות רבים, בתי ספר אזוריים. דוגמה אופיינית הוא בית הספר במשען, המשרת את המבוגרים הנצרכים בשטח התרבות של היישובים משען, חלק, בית שיקמה, ברכיה והודיה.

עד כה הוקמו 10 בתי ספר אזוריים מעין זה, בהם מקבלים המבוגרים, מלבד שעורים, אף ארוחות ערב, בשעת הלימוד שהיא לא חר שעות העבודה — ותחבורה למקום וחזרה ממנו.

לד"ר קודש סיבות רבות להתגאות בהי שגי מחלקתו, אולם משום מה גאה הוא ביותר על הישג אחר: "זהו אחד השטחים המעטים במדינה בהם אין מריבה בינמפלגתי. תית. באבן ספיר משתתפים שלושה זרמים מפלגתיים: התיישבותיים בפעולת חינוך אחי דה: אנשי חרות, תמים ואנשי ההסתדרות." יתכן כי זהו הישג מבוטל ערך, בהשוואה עם יתר הישגי המחלקה. אך במציאות של ישראל הנוכחית, זהו הישג לא קטן — בזכות עצמו.

מפעלים

חובק זרועות עולם

כזה אחר זה הוטלו אל מתחת למיטה הרעועה בדירת המרתף שברחוב בני יהודה 178 בתל אביב מכתביהם של ויליאם טובכן (המשך בעמוד 14)